

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS
Tule ja onnistu.

PRH:n seuranta listayhtiöiden tilintarkastuskertomuksista 2016–2017

14.5.2018

Johdanto

Tilintarkastuskertomukset uudistuivat

Listayhtiöiden tilintarkastuskertomuksiin on 15.12.2016 ja sen jälkeen päättyneiden tilikausien osalta tullut sisällyttää osio, jossa esitetään tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat (*Key Audit Matters, KAM*). Osiossa nostetaan esiin seikat, jotka ovat tilintarkastajan ammatillisen harkinnan perusteella olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa.

Tilintarkastusvalvonta selvitti vuonna 2017, millaisia keskeisiä seikkoja listayhtiöiden tilintarkastajat raportoivat ensimmäisissä uudenmallisissa tilintarkastuskertomuksissa.

Nyt olemme seuranneet, millaisia muutoksia keskeisten seikkojen raportoinnissa on tapahtunut edellisvuoteen nähden. Olemme käyneet lisäksi läpi muutokset, jotka koskevat listayhtiöiden 17.6.2016 tai sen jälkeen alkaneiden tilikausien tilintarkastuskertomuksia.

Tulokset

Selvityksen perusteella keskeisten seikkojen raportoinnissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen tilikauteen verrattuna. Yleisimmin raportoidut keskeiset seikat ovat edelleen

- liikevaihdon tuloutus (89 kertomusta)
- liikearvon ja/tai aineettomien hyödykkeiden arvostus (77 kertomusta)

Keskeisten seikkojen raportointimäärät ovat vähentyneet hieman tilikaudesta 2016. Viiden ja kuuden keskeisen seikan raportointimäärät ovat vuodessa vähentyneet puoleen (12:sta kertomuksesta kuuteen). Peräti 46,3 % (v. 2016: 35,5 %) kertomuksista sisälsi vuonna 2017 enintään kaksi tilintarkastuksen kannalta keskeistä seikkaa.

Listayhtiöiden tilintarkastuskertomuksiin on tullut muutoksia myös tänä keväänä EU:n tilintarkastusasetuksen myötä. Tilintarkastusyhteisöjen välillä erot näiden lisäysten raportoinnissa ovat pieniä, ja kertomukset mukailevat pääosin ST-Akatemian julkaisemaa kertomusmallia.

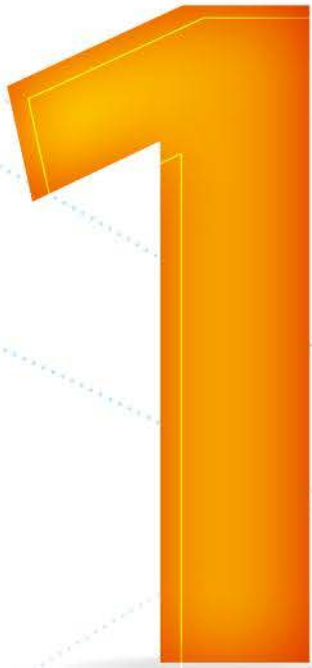
Sisällysluettelo

1. Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Aineisto	6
Erittely keskeisistä seikoista	7
Keskeisten seikkojen lukumäärä	8

2. Tilintarkastuskertomusten muutokset ja esimerkkikertomus

Listayhtiöiden tilintarkastuskertomusten muutokset	10–11
Kertomukset yhteisöittäin	12
Esimerkkikertomus	13

A large, 3D orange number '1' with a slight shadow and reflection on the surface below it. The background features a white grid of dotted lines and a purple-to-white gradient at the top.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Aineisto

	2017	2016
Pörssiyrhtiöitä / Nasdaq OMX HEL	128	129
- Kertomus annettu Ruotsissa	5	4
- Vanha kertomusmalli	-	3
- Listautuminen 2017	-	1
- Listautuminen 2018	2	-
Aineistossa yhtiöitä	121	121

Erittely keskeisistä seikoista

Key Audit Matter (KAM)	Kertomuksia 2017	Kertomuksia 2016	Muutos (%)
Liikevaihdon tuloutus *	89	92	-3,3 %
Liikearvon (ja aineettomien hyödykkeiden) arvostus	77	75	2,7 %
Vaihto-omaisuuden arvostus, olemassaolo ja siihen liittyvät varaukset	35	38	-7,9 %
Tytäryhtiöosakkeiden arvostus (emoyhtiö)	13	15	-13,3 %
Yrityshankinnat	8	14	-42,9 %
Laskennalliset verosaamiset	11	13	-15,4 %
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvostus	7	12	-41,7 %
Myyntisaamisten arvostus	9	11	-18,2 %
Maksuvalmius / Rahoituksen riittävyys / Toiminnan jatkuvuus	3	10	-70 %
Tuloverot	5	8	-37,5 %
Sijoitusomaisuuden arvostus	7	7	-
IT-järjestelmät / Taloudellisen raportoinnin kontrolliympäristö	7	6	16,7 %
Sijoituskiinteistöt	6	6	-
Rahoitusinstrumenttien käypä arvo (ja suojauslaskenta)	6	5	20 %

* Sisältää myös pitkäaikaishankkeet

Keskeisten seikkojen lukumäärä

KAM-lukumäärä	Kertomuksia 2017	%-osuus (2017)	Kertomuksia 2016	%-osuus (2016)	Muutos 2016-2017, %
6	0	-	2	1,6 %	-
5	6	5 %	10	8,3 %	-40 %
4	20	16,5 %	22	18,2 %	-9,1 %
3	39	32,2 %	44	36,4 %	-11,4 %
2	49	40,5 %	35	28,9 %	+40 %
1	7	5,8 %	8	6,6 %	-12,5 %

Tilintarkastuskertomusten muutokset ja esimerkkikertomus

Listayhtiöiden tilintarkastuskertomusten muutokset (1/2)

EU:n tilintarkastusasetus

Listayhtiöiden tilintarkastuskertomuksiin on pitänyt 17.6.2016 tai sen jälkeen alkaneiden tilikausien osalta lisätä seuraavat kohdat (*):

1. Lausunto-osiossa on vahvistettava, että tilintarkastuslausunto on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle (tai hallitukselle) annettavan lisäraportin kanssa.
2. Lausunnon perustelut -osioon on lisättävä ilmoitus siitä, että EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja ei ole suoritettu. Lisäksi tulee ilmoittaa mahdolliset palvelut, jotka lakisääteinen tilintarkastaja on suorittanut tarkastettavalle yhteisölle ja sen määräysvallassa oleville yrityksille lakisääteisen tilintarkastuksen lisäksi, jos niitä ei ole esitetty tilinpäätöksessä.

(* EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan vaatimusten täyttämiseksi)

Listayhtiöiden tilintarkastuskertomusten muutokset (2/2)

3. Kertomuksella on kuvattava merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit (*). Listayhtiöiden osalta raportoitavat tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat luonteeltaan sellaisia, että ne yleensä kattavat myös merkittävimmät olennaisen virheellisyyden riskit. Kaikki tunnistetut keskeiset seikat eivät kuitenkaan välttämättä ole merkittävimpiä olennaisen virheellisyyden riskejä, minkä vuoksi kertomuksessa on syytä yksilöidä, mitkä keskeisistä seikoista on arvioitu merkittävimiksi riskeiksi.
4. Muut raportointivelvoitteet -osion alle on lisättävä tieto tilintarkastajan valinnasta ja toimeksiannon kestosta

(* EU-asetuksen 10. artiklan 2 c –kohta)

Kertomukset yhteisöittäin

Tilintarkastusyhteisö	Kertomukset 2017, kpl	Kertomukset 2016, kpl
Deloitte Oy	7	6
Ernst & Young Oy	30	29
KPMG Oy Ab	35	39
Moore Stephens Rewinet Oy Ab	2	2
Nexia Oy	1	1
BDO Oy	1	0
PricewaterhouseCoopers Oy	44	44
Auditus Tilintarkastus Oy	1	0

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tule ja onnistu.

Esimerkkikertomus

Tilintarkastuskertomus

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Saga Furs Oyj:n (y-tunnus 0115411-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.11.2016–31.10.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedo merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitiilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

1) Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiämme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

2)

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 20.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

1) Vahvistus tilintarkastuslausunnon ristiriidattomuudesta lisäraportin kanssa

2) Ilmoitus, ettei kiellettyjä palveluja ole suoritettu

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEINEN SEIKKA

Ostajasaamisten ja tuottajasaamisten arvostus

Viittamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 4, 6, 12, 13 ja 25

Ostajasaamisten arvo tilinpäätöshetkellä on 58,2 M€, mikä on 31,5 % kokonaisvaroista (ed. vuosi 82,9 M€ ja 38,2 % kokonaisvaroista). Ostajasaamiset ovat saamia ostajilta, jotka ovat ostaneet nahkoja myös tulevaa tarvetta varten, mutta nahat ovat vielä maksamatta. Maksamattomat nahat ovat yhtiön hallussa ostajasaamisten vakuutena, kunnes maksu tai maksusitoumus saadaan.

Tuottajasaamisten arvo tilinpäätöshetkellä on 78,4 M€, mikä on 42,4 % kokonaisvaroista (ed. vuosi 74,0 M€ ja 34,1 % varoista). Tuottajasaamiset ovat tuottajille myönnettyä kasvatusennakko- ja nahkaennakkorahoitusta sekä investointeja varten myönnettyä rahoitusta vakuuksia vastaan.

Johto arvioi saamisten arvonalentumista jokaisena raportointipäivänä ja arvostukseen liittyy johdon harkintaa. Arvonalentumistappio kirjataan, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Ostajasaamisten ja tuottajasaamisten arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU asetuksen 537/2014 artiklan 2c kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski johtuen saamisten arvostukseen liittyvästä markkinoiden epävarmuudesta sekä siitä, että johto käyttää merkittävässä määrin harkintaa arvostuksen suhteen.

3)

3) Tieto olennaisen virheellisyyden riskistä

4) Tieto tilintarkastajan valinnasta ja toimeksiannon kestosta

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

4)

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Ernst & Young Oy tai sen edeltäjä tilintarkastusyhteisö on toiminut yhtiökouksen valitsemana tilintarkastajana 6.11.1991 alkaen yhtäjaksoisesti 26 vuotta.